

jeg særlig Bægt paa — naar Sogneraadet er enigt, ja jeg kunde gjerne gaa til at sige: naar der ikke kommer nogen Klage fra Beboerne, skjøndt det i Grunden er for Meget at sætte ind i en Lov, men det er ikke mig bekendt, at vore Husmænd eller nogen Anden har flaget i nogen Henseende over den Fremgangsmaade, som hidtil er fulgt. Den er det Naturligste, og det gjør mig ondt, at man vil søge at tvinge os bort fra den. — Pligtgjørjelsarbeidet har ogsaa været berørt af ærede tidligere Talere. Det skal nu være et Gode at faae Alting betalt i Penge. Jeg har altid havt nogen Betænkthed derved, og ogsaa her maa jeg sige, at det var bedst, om det blev derved, at man kunde udføre Pligtgjørjelse paa samme Maade som Veiarbeidet. Den ærede Minister skal have Tak, fordi han har faaet indført i Loven, at man som hidtil kan bruge Naturalarbejde ved Veiarbeidet. Lad de overordnede Autoriteter sige: I skulle holde Ederes Veie i forsvaerlig Stand, I skulle fæste Sneen, saa at Veiene kunne være farbare; men lad dem have Lov til at gjøre det paa den Maade, som de paa ethvert Sted finde naturligt. Det, som man særlig antænder over i Udvalget ifjor, var dels de Bestemmelser, som jeg allerede har nævnt, men desuden Et til, nemlig den interkommunale Bestatning. Jeg veed nok, at den ærede Minister har givet os Udflugt til, at den snart skal blive ordnet, men jeg undrer mig over, at den ærede Minister har forelagt denne Lov uden at forelægge en Lov om denne Bestatning samtidig dermed. Nu kan man godt vedspøe en Bestemmelse til denne Lov, at den ikke træder i Kraft, før den anden fremkommer, og det vil ogsaa bortrydde en væsentlig Hindring for mig, hvis det sker; thi man maa lægge saa megen Bægt paa den mellemkommunale Bestatning, som man vil, saa ere dog Forholdene mange Steder af den Natur, at det virkelig ikke gaar an at tvinge Folk til at betale Alt til Kommunerne med Penge, naar man ikke kan ramme de store Besiddere i enkelte Kommuner, som sidde inde med store Eiendomme. Jeg veed, at denne Bestatningsmaade er vanskelig at gjenemføre og bliver vanskelig at føre ud i Livet; men man kan ikke se bort fra, at den en Gang vil og maa komme. Jeg kan altsaa ikke gaae ind paa Loven, som den er. Ville den ærede Minister og Thinget gaa ind paa at ændre den ved disse væsentlige Punkter, jeg har nævnt, skal jeg ikke lægge Hindringer i Veien for den. Jeg kan da ønske den en god, lykkelig Fremgang og Udgang gjennem Thinget, men rigtignok kun med disse væsentlige Ændringer.

N. Jensen (Randers Amt 3die Valgkreds): Naar jeg har begjært Ordet, er det ikke, fordi jeg har saa meget at sige om dette Lovforslag, thi det forekommer mig, at det er en Lov, som vi ikke bør skyde fra os, at det er en af de mest frivindebe Love, der ere forelagte Thinget i Aar.

Jeg mener, at det gjælder om at faae Byrderne lige fordelte i ethvert kommunalt Anliggende, og efter hvad der hver er foreslaaet, tror jeg, at de ville blive nogenlunde ligelig fordelte. Det er jo umuligt at tilfredsstille enhver Fordring, og der er jo ingen Lov, der forelægges, uden at der kan siges Noget imod den, enten fra den ene eller den anden Side; men naar jeg ser hen til de allerførste Punkter, da finder jeg, at Lovforslaget fortjener at fremmes, og jeg for mit Bekomvende ønsker, at det maa gaa igjennem med saa Ændringer. Der er talt saa meget om, at Sogneraadene vilde faae en Bebyrdelse ved dette Forslag; men naar vi tale om Sogneraadenes yderligere Rettigheder i kommunale Anliggende, saa maa dermed ogsaa følge en Byrde for Sogneraadene, det er en uundgaaelig Sag. Naar vi imidlertid se hen til, hvad de fleste her i Thinget ønske, at man skal se hen til, saa tror jeg, at vi ikke skulle forstyre dette Forslag. Jeg kan ikke se Andet end, at det er udarbejdet med en Fagkundskab, som maaske neppe ret Mange have. Jeg tror imidlertid, at det kunde være ønskeligt at faae indført en Forandring i § 3. Det hedder i denne Paragraf: „Reglen skal Snefæstningsarbeidet helt eller delvis udføres ved Entreprise eller ved leiede Folk“ osv. Jeg vilde ønske det for heldigere, om man i Stedet for Ordet „skal“ satte „kan“, men dette er jo en ubetydelig Forandring, som jeg ikke antager, at den høitærede Minister vil have meget imod. Med Hensyn til § 4 har allerede et æret Medlem være paa den anden Side af Salen udtalt sig. Det hedder i denne Paragraf: „Enhver arbejdsdygtig Mand mellem 18 og 60 Aar, der har egen Husstand eller dog ikke staar i fast Tjenesteforhold til en Anden, er pligtig at yde 1 Dag til Snefæstning i Omgangen, med mindre han har modtaget Udnævnelse som Snefoged, eller paa Grund af sin Stilling“ — det er netop dette Punkt, jeg vil lægge Bægt paa — „eller øvrige Forhold vitterlig maatte være ude af Stand til personlig at udføre Arbejdet og derfor maa forudsættes altid at maatte sende en Anden i sit Sted“. De, som ere ude af Stand til personlig at udføre Arbejdet, ville jo altsaa efter denne Paragraf være fritagne derfor, men der er jo paa Landet adskillige Mænd, som aldrig have haft Stovl eller Spade i deres Haand, og som saaledes vilde blive daarligere Snefæstere, f. Ex. Proprietærer og større Eiendomsbesiddere, der aldrig ere vant til at arbejde. Jeg vilde imidlertid finde det ubilligt, hvis disse skulde være aldeles frie for dette Arbejde, men der kunde maaske raades Bod herpaa derved, at de maatte leie Folk for sig, hvis de ikke selv kunde udføre Arbejdet. Jeg taler herken om Præsten eller Skolelæreren; den Sidste er vistnok berettiget til at være fri for dette Arbejde, da han har sin Tid besat hver eneste Dag, idet han hver Søndag er i Skolen og om Søndagen i Kirken, men der er mange andre Folk, der bo blandt Landal-